

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Bucșorî neîncercate nu se pri-
meșc. Manuscrisurile nu se re-
tornă.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena:
Kudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(No. 11), Heinrich Schöckel, Alois
Hirzel, M. Duka, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapeșta: A. V. Gold-
berger, Anton Mészai, Eckstein-Bornat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o coloană 8 cr.
și 90 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. s. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL III.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I. pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruirea în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. sau
16 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 230.

Brașov, Mercuri 19 (31) Octombrie

1888.

Brașov, 18 Octombrie v.

Alegerile pentru camera depu-
taților în România s'au terminat.

Resultatul alegerilor este în
tote trei colegiile electorale favo-
rabil guvernului, care a obținut
o majoritate neașteptată de mare,
cum pôte n'a creșut nici guver-
nului, nici aderenții lui.

Nu mai încapă îndoială, că pro-
iectele de legi ce încă înainte de
alegeri le-a publicat guvernul în
fôia oficială, pentru ca să cunoscă
poporul român intențiunile lui,
au ajutat foarte mult a predis-
pune spiritele în favoarea lui.

Astfel proiectul de lege pri-
vitor la rezolvarea chestiunii agrare,
care o menită a regula pe base
mai drepte raporturile dintre ma-
rii și micii proprietari și a da pă-
mânturi în condițiuni foarte avan-
tagioase celei părți din populați-
nea rurală, care era lipsită de pro-
prietate; apoi proiectele de lege
privitoare la reformarea adminis-
trațiunii civile și militare, la îm-
bunătățirea stărilor justiției; în
fine aventură ce l'a luat espor-
tul în timpul din urmă, făcând
să scadă agio în măsură neaștep-
tată de mare: toate acestea au con-
tribuit a întări pozițiunea guver-
nului și a i asigura în alegeri suc-
cesul, despre care ne-a informat
firul telegrafic și diarele din Ro-
mânia.

Ce privesc înfrângerea par-
tidei naționale-liberale a d-lui Ion
Brătianu și greua pierdere ce a
suferit-o în alegeri, e în eror
„Budapester Tagblatt”, decât se
încercă a-o atribui, între altele,
unor pretense simțăminte „ruso-
file” ale ei. Fôia ungară, pre-
cum se vede, e rău informată
despre cele ce se petrec în Ro-
mânia și mai cu seamă despre în-
clinările și direcțiunea diferitelor
partide.

Partidele din România, fiă na-
țională-liberală ori liberală-inde-
pendentă, fiă conservatoare ori ju-
nimistă, nu pot fi dispuse a se

face cода toporului vr'unei puteri
din afară. Fiecare simte, că in-
teresele de viață ale țării tre-
buie să fiă mai presus de ori ce con-
stituțiune esteriă și că fiecare
trebuie să fiă amica acelei puteri,
care nu voescă răul țării, și ini-
mica celeia, care tinde la dărâpă-
narea ei.

Schimbarea atât de mare în
situațiunea partidelor și înlocuirea
guvernului liberal cu cel jun-
mist se pôte atribui numai și
numai chestiunilor de politică in-
ternă; ori-ce guvern, ca și parti-
dele, ia pozițiunea ce o crede fa-
vorabilă și potrivită intereselor
regatului și ale poporului român.

Acosta este părerea și credința
tuturor omenilor de bine din
România. Dér foile streine caută
să dea lucrurilor explicarea ce
le convine. Ele susțin adevă, că
ce privesc armata și politica es-
teriă Regele Carol și-a reser-
vată espresu la formarea cabine-
tului Rosetti-Carp dreptul de a-le
conduce singur, adevă un fel
de dictatură, ce nu ar corăspunde
nicidecum lealei atitudinii con-
stituționale dovedită în toate îm-
prejurările de capul statului ro-
mân.

Se va vedea în curând, decât
resultatul alegerilor din urmă
vor aduce ori nu cu sine și vre-o
schimbare în guvern în favorul
vechilor conservatori. Dér ori-
cum s'ar modifica guvernul după
alegeri, el nu se va pute susține
decât numai reprezentând adevă-
ratele interese ale țării în afară
ca și înăuntru.

„Agitațiuni panslaviste”.

„Budap. Hirlap” a primit din
Ungaria de sud o comunicare de
următorul cuprins:

În localitatea slavonă de băi Iankova
s'a ținut de curând o mare întrunire
de „agitatori panslaviști”, la care au asis-
tat și mulți Ruși. Pertractările au du-
rat mai multe zile cu ușile închise. Din

Ungaria au luat parte mai ales Sârbi;
s'a desbătut asupra programului din
Becicherecul mare și asupra celui din
Chichinda mare, precum și asupra pro-
iectului unui nou program. Scopul
principal însă al întrunirii a fost, de
a transfera în Slavonia și în Sirmia vatra
agitațiunii panserbesc și panslaviste și
de aci a o lăși cu totă energia în sta-
tele balcanice. Din singuratic resturi
de acte se pôte cunoșce, că întrunirea
s'a servit pentru proiectele ei de o scri-
ere secretă. Visitatorii străini aveau
mulți bani. Fisalgăbireul din Șemlin,
Levin Chavrak, a primit o arătare ofi-
cială.

Proclamațiunea regelui Serbiei.

Cu privire la proclamațiunea
ce Regele Milan a adresat-o po-
porului sârbesc, ce telegrafiază
din Belgrad cătră „Politische
Correspondenz”:

În proclamațiune, Regele invită na-
țiunea sârbă să se pună în complectă
armonie cu suveranul înălțându în 1889,
cu ocaziunea aniversării bătăliei dela
Kossova (1889), un monument demn
de a reaminti această dată, votând o
nouă constituțiune și stabilind ast-fel
o basă solidă și nestrămutată, pe care
statul și națiunea sârbă vor pute
prospera fără piedecă, libere și indepen-
dente. Prin urmare, regele ordonă ale-
geri generale pentru 20 Noemvre st. v.
și convocă marea Scupcină pentru 1 De-
cemvre st. v. la Belgrad. Proclama-
țiunea invită pe Sârbi să profite de
lecțiunile trecutului pentru a evita nouă
erori și exprimă convingerea, că Serbia
nu este amenințată din afară.

Tote puterile europene voiesc pacea.
O politică de recunoscere sinceră a fă-
ptelor îndeplinite, răspunde dorințelor
Europei, și această politică face să avem
bune și amicale relațiuni reciproce cu
cele două puternice imperii vecine gu-
vernate de împăratul Francisc Iosif și
de Sultanul Abdul-Hamid, de care
suntem legați prin numeroase interese
comune. Această liniă de purtare, pe
care regele a inaugurat-o personalmente
și pe care o dirige de când cu marile

evenimente din Orient, atunci când
Țarul Alexandru II veni să libereze pe
poporele creștine cu prețul sângelui
copiilor Rusiei, și când armata mea
combătă cu vitejia pentru liberarea pa-
triei, este basată pe trebuințele păcii
Europei, ce sunt identice cu trebuin-
țele Serbiei, care aspiră la dezvoltarea
sa pacnică.

Dér adă Serbia este amenințată de
aceeași primejdie, care provocă odinioară
decadența sa. Imperiul său în evul
mediu dispără într'adevăr din cauza
discordiilor sale interioare. Prima noastră
datorie este deci de a fini cu discordiile
năstre dinăuntru, pentru a asigura noului
stat sârb o eră nouă de prosperitate
și de mărire prin mijlocul unei vieți
sănătoșe și bine regulate. Serbia are
trebuință înainte de toate de lucrare se-
riată, ea trebuie să sprijinescă echilibrul
bugetului său, și prin economii să sa-
tisfacă trebuințele sale și să îndepli-
nescă obligațiunile sale. O constituțiune
aședată pe nouă base pôte să asigure
buna stare a statului. Constituțiune ac-
tuală nu este opera regelui, care cu toate
astea a apăr-o în totdeauna într'un
mod energic. Regele crede, că a 500-a
aniversare a decadenței Serbiei va in-
spira tuturor partidelor politice voința
d'ală ajută în elaborarea constituției;
ele vor îndeplini astfel dorința regelui
și a poporului, cari de multă timp as-
piră să întindă drepturile politice și ci-
vile ale țării.

Divorțul Regelui Milan.

Modul cum s'a desfășurat căsătoria
părechi regale sârbesc, printr'un sim-
plu comunicat în fôia oficială subscris
de Mitropolitul Teodosiu din Belgrad,
a produs adăncă consternațiune în Ser-
bia întregă, de asemenea și publicarea
scrisorei, prin care Regele Milan a ce-
rut Mitropolitului să decidă divorțul, a
influențat spiritele în defavorul Rege-
lui. Pirociapaș, reprezentantul Reginei
Natalia în această afacere, are intenți-
unea să protesteze la Patriarhul din
Constantinopol contra deciziunii auto-
cratice a Mitropolitului Serbiei.

Nu puțină indignațiune a produs și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(1)
Héna Sandului.

Novelă din popor.

I.

Tómna bătea la ușe. O puteai cu-
noșce de pe scărâitul carălor ce
duceau păpușoiul dela hotăr la casele
muncitorilor țeran. De-alungul sa-
tului s'auzia plescăitul flăcăilor din
bicie și horile lor; ciripirile de dra-
goste și de jale ale pasărilor, ce și luau
șina bună dela Ardél, și cărduri de
ciore pe vârturi de plopi cu pliscul
cătră sorele ce da spre apunere, cărând
după hrană.

Florea lui Popic alături de doi
bouleni mâna, cu biciul pe umăr, ca-
rul împovărat cu păpușoi. Îi era
parcă silă de sine însuși, căci nu scotea
o vorbă, nu da glas gurei, cum făc
flăcăii pe vremea căratului de grân și
păpușoi. Încelea Florea lui Popic
era voinic și frumos fecior. Avea

șerpar cu ținte, pălăria înțundată și că-
mașe cusută cu fir. Inima îi era bună
și firea potrivită. Uneori scia să fiă și
sumeț; și nu-i ședea rău, căci dora el
era feciorul bogătanului Popic, care
șinea arănda satului și care, fiind om
chibzuit și muncitor, parcă era făcut
pentru avere. Multă noroc era în lume
când s'a născut Popic, multă! Șerac
la început, cresc fecior holteiu și se
băga slugă și din slugă cu vremea a
ajuns să fiă bogatul satului. Așa da
Dumnezeu omului cuminte. El nu
măra opt boi în bățură, suta de oi
la câmp și șesedeci de jugere în hota-
rul Popicilor.

Apropiându-se de sat, deodată se
trezi Florea lui Popic din gândurile
lui. Scutură odată din cap, și luând
biciul de pe umăr plesni odată bou-
lenii și se sui pe ciglău. Florea simțea,
că parcă i-se sdobesc inima de ceva,
parcă îi furnică prin minte fel de fel
de chipuri ce nu și-le mai pôte uita,
de când i-s'a dat prilejul să măsore dru-

mult cu pașii trecându pe lângă casa
Sandului. El nu se scia stăpân pe
sine, nici nu se putea pricepe de ce e
așa, cum este. Scia numai, că tomna-
i la ușe, tomna, care trebuia să-l ducă
în cătăniă. Și când se gândea el la
acestea, i-se amăra sufletul, i-se clăteau
creierii în cap și nu scia încătră să
dea. Chipul Hénei i-se înfăși în fi-
gura fiăcării fete ce-o întâlnea pe drum
și i-se părea că-l înghite pământul gân-
dindu, că trebuie să facă ce nu vră și
să guste ceea ce pentru el nu era de-
cât amarăciune.

Ca ne alte dăți, lui Florea i-se
părea satul așa de pustiu, așa de fără
vieță. El, care nic-o dată nu era scos
din veselie, și la joc și la clacă când
se întempla s'o scotă tată-său pe Héna
era cel dintău care făcea gură și haz
er când era singur își făcea așa el de
el și voiă bună, și cu pălăria trântită
pe ureche, horia și fluera, de-ți era drag
să-l vezi și să-l ascuți.

Acum însă Florea lui Popic,

crescută parcă tot la icone, moșăia cu
capul pe ciglău ș'abia rar de-l auzia
strigându pe boulenii grăsulii, cu corne
îmbourate și cu coți lungi și stufoșe.

Abia ajuns acasă, desjuga boii,
chiâmă pe Mărina să i ajute, și când
însăra păpușoiul era pus în coșer.

Multe ar fi voit el să i dică Mă-
rinei, dér nu-l lăsa inima, nu, mai ales
că scia, că Héna Sandului e pismuită
pentru ochii ei, pentru obrăjii ei, pentru
odorele ei. Tăcu deci Florea și cu tă-
cerea deodată simțea, că i-se înădușe su-
flarea și-i ferbe capul de atata opintelă.
Într'un târziu însă, feciorul lui Popic,
ne mai putându-se stăpâni, dișe:

„Ce e adă Mărină, Marți, séu Mier-
curi?”

„De ce întreb, verișorule? Ai vrea
să scii decât eşim de séra cu furca?”
dișe dreptă răspuns ocheșă Mărină.

„Nu, am vrut numai să sciu, decât
e post adă ori ba?”

„Decă e Marți pôte, decât e Mier-
curi nu”, răspunse cu hohot Mărina.

destituirea Episcopilor Demetriu din Nișu și Nicanor din Cacak, sub pretextul de „renitență“, fiindcă n'au voit să calce legile bisericești pronunțându divorțul după cum pretinde Regele.

Apröpe întröga pressă europenă e de acord în părerea, că urmările divorțului vor fi neplăcute pentru Milanu, care a găsit cu cale să încerce a potoli spiritele printr'o proclamațiune.

„Novoje Vremja“, vorbindu despre divorțul regelui Milanu, îl numește un act ilegal și imoral, care înjosește și biserica autocefală sêrbescă și o umilește. Poporul sêrbesc va apleca cum se cuvine puterea acestei binecuvântări arhiepiscopice și vomătrăi să vedem rezultatul acestei „binecuvântări.“ Acum este fiă-care lămurit, că Regele Milanu n'a putut aduce nici un fapt și nici un temei legal d'a se despărți de soția sa. Probabil, că el s'a înarmat la Dunăre cu toate mijloacele contra nemulțămirei poporului sêrbesc. Töte mergu se pare spre realizarea țelurilor austro-ungare de a face din Serbia o satrapie austriacă. Pe regele Milanu precum și pe Mitropolitul sêrbesc îi vor ajunge drepta răsplată.

SCRILE ȚILEI.

Din Timișoara se telegrafiază diareloru unguresci, că d-lu *Iosif Petrescu*, preotul român din *Remetea*, ar fi fost suspendat din oficiu din partea episcopului din Arad, oprindu-i-se totdeodată și lăfa. „Kolosvar“ reproducându scirea acêta dice: „Petrescu este acela, care într'o predică ținută la Crăciunul anului trecut către credincioșii săi, s'a rugat lui Dumnezeu pentru învingerea armelor rusesce, pe Maghiari i-a numit venituri, dicându că va veni vremea, când pe câțiva Unguri îi vor spândura, fiindcă usurpază acum drepturile Românilor. Când însă presa maghiară a atras atențiunea procuraturii asupra acestor uneltiri, Petrescu a avut cuterzanța a intenta procesul de presă contra unuia din aceste foi. Noroc însă, că la admoniarea superiorilor săi, s'a retras numai decât pãra. De uneltiri însă nu s'a lăpădat, ci din nou a început să agiteze, așa că în fine chiar și credincioșilor lui li-s'a urit de el și l'au denunțat. Petrescu a fost suspendat pe baza denunțării propriilor lui credincioși și se speră, că suspendarea va fi definitivă.“

Așteptăm ca „Biserica și Școala“ din Arad să dea lămuriri în acêta privință și să nu lase a fi sedusă lumea de năstrăvâniile foilor unguresci.

In adunarea ordinară de toamnă a comitetului administrativ din comitatul *Hunedora* s'a votat pentru patru ani un aruncu de dare de 2% pentru fon-

dul de pensiune alu funcționarilor, alu servitorilor dela oficii, precum și alu vèduvelor și orfanilor lor. Se scie că și acêsti comitat este locuit mai numai de Români, ér funcționarii sunt apröpe exclusiv Maghiari; lucrul deci se esplică de sine. Mai amintim, că adunarea a hotărît să se trimită și din partea acêstui comitat, precum se va trimite din partea comitatului *Cojogna*, o adresă către ministrul de culte și instrucțiune publică, cerându-i sprijinul pentru împedecarea concubinatelor.

Cetim în „Familia“: „D-lu *Alesandru Farra*, fostu consul general alu României în Budapesta, a pãrăsit capitala Ungariei dimpreună cu familia sa Duminecă la 21 a curentei. D-lu Farra și familia sa au cuprins un loc distins în societatea din Budapesta, de aceea mulți eşiră la gară să le dică adio; acolo a fost și consulul general alu Angliei, ér colonia română s'a presintat în număr mare. Ca semn de considerațiune deosebită, ce a însuflat d-na Maria Farra prin virtuțile sale private, dñonele române din Budapesta i-au oferit la plecarea o splendidă corfiță de flori. Ne bucurăm d'a afla, că fosta consulă generală română a datu frumöse dovezi de virtuțile femeii române și că Românele de acolo au cunoscut și aprețiat meritele sale. Dea Dumnezeu să avem totu femei române esemplare! Noulu consul general și-a ocupat postul.“

Culesul viilor atät în părțile *Albei-Iulie*, cât și în întregu comitatul *Târnavei mic* a dat în anul acesta röde nu prea bogate în ceea ce privește cantitatea, dér förte satisfăcötore în ceea ce privește calitatea. Conchiëndu dela puterea mustului, se crede că vinul de estü anu va fi unul din cele mai bune vinuri.

Jasa Tomici, redactorul diarului sêrbesc „Zastava“, ce apare în Neoplanta, a avut Țilele acêstea unu proces de presă pentru „delictul de ațitare contra națiunei maghiare“. Scrierea incriminată a fost o broșură scrisă de Tomici, intitulată „Are poporul lipsă de politică?“ În acêstă broșură Tomici arată, că poporul și mai alesu poporul sêrbesc din patriă are mare lipsă a se amesteca în politică, critică guvernul și politica lui economică și financiară cu care ocaziune procurorul susține, că ar fi comis și delictul de ațitare contra Maghiarilor. Broșura s'a tipărit în 2000 de esemplare, dér a fost confiscată mai înainte de a se fi lătit între popor. Imprejurarea acêta a îndemnat pe juriul din Budapesta, unde s'a ținut tractarea, ca să-l achite pe Tomici, declarându-l nevinovat.

La 15 (27) Octomvre s'au vëndut la licitați de către oficiul solgaberescu din *Mercurea* vr'o 27 de porci confiscați, cari au fost introduși aci, cum se dice, din *România* ca contrabandă.

Orașul *Tergu-Muręului*, fiindu contra proiectului de lege pentru rëscumpărarea regalitelor, a adresat guvernului o petițiune, în care se dice, că acelu proiect, de se va vota așa cum s'a făcut, va fi o fatală lovitură pentru orașele libere și pentru comunele libere din *Săcuime*, aducându-le la bancrută, ceea ce pentru interesele statului și anume ale „statului maghiar“ ar fi regretabil. Orașele ar fi atunci incapabile să mai suporte sarcinile de tot felul și să susțină școalele fără ajutorul statului.

Cum vedem, nu atät interesele populațiunii se accentuează, cât interesele curat maghiare, fiindu vorba de interesele „statului maghiar.“

Concertul fraților *Szabó*. Duminecă sêra în 28 Octomvre a. c., au datu tinerii artiști în citeră și *Arion-viörä Bela* și *Stefan Szabó* unu concert în sala otelului Nr. 1. Programul a fost förte alesu, conținendu, pe lângă frumöse compozițiuni de ale lui *Bela Szabó*, încă și piese de *Leonard* și *Vieuxtemps*. Publicul destul de numeros, a arătat mulțumirea sa prin vii aplause. Alesul program s'a executat pe *Arion-viörä*, care este un instrument în forma unei viöre, dér mai mare, avendu 5 corde acordate în quinte. Ea este o proprie invențiune. Cordele sunt de metalu förte fin și se fac să sune printr'un arc (ca și la viörä). Gätul instrumentului e întășurat cu nisce legături de alamă, cari representă scala chromatică. Deși acêstu instrument e greu de mănătu, totuși virtuositatea ténêrului *Bela* și ușurința în predare împreună cu o perfectă tehnică, facu ca densul să pötă esecuta cu fin sentiment și cu deplin și răpitoru efectu cele mai grele piese de *Vieniavsky*, *Vieuxtemps*, *Paganini* etc. Acompaniarea pe citeră a executat-o fratele său cel mai mare *Stefan*, cu o deosebită abilitate și cu o escelentă tehnică. Ambii artiști au călătorit deja prin mai multe țeri, așa de pild prin *Elveția*, *Tirol*, *Franta* ș. a. unde în totu loculu au culesu laude. Acum intenționează frații *Szabó* a călători prin orașele din *România*. Le dorim bunu succes!

Afacerea procesului generalului Doda.

In numărul trecut alu töiei nostre publicarăm telegrama, priu care ni se comunică scirea, că Curia regescă a respinsu recursul de nulitate făcutu de apărătorul *Carol Eötvös*, avocat și depu-

tat dietal, contra sentinței de condamnare, prin care tribunalul r. din Arad, ca judecătoria de presă, pe baza hotărîrii curții cu jurați dela 17 Septemvre n. c., a condamnatu pe d-lu general *Traian Doda* la 2 ani închisöre și 1000 fl. amendă.

Pertractarea curiei a durat dela orele 10 a. m. până la 1 p. m.; s'a cetit mai änteu imprimatul incriminat, pe care *Doda* îl adresase în formă de scrisöre alegătorilor săi, după acêta s'a cetit sentința judecătoria de presă din Arad și în urmă recursul de nulitate, împreună cu comitiva tribunalului din Arad. Curia a respins în fine recursul de nulitate sub cuvânt, că nici unul din cele 11 puncte cuprinse în acelu recurs nu ar fi motivat și basat pe lege, ér procederea judecătoria de presă din Arad, după cum spun foile unguresci, Curia o află corectă până și în cele mai mic amănunte; totu asemenea află corectă și corëspundötore legilor și măsurarea pedepsei. La pertractarea Curiei a fost de față și apărătorul *C. Eötvös*, precum și la anunțarea sentinței, în care rëndu pe rëndu se combatu punctele recursului de nulitate, precum urmăz:

Nu este adevărat, că juriul s'a constituit necorect, pentru că constituirea s'a făcutu cu ușile deschise și corëspundötör tuturor regulor existente. In decursul pertractării jurații n'au putut comunica cu publicul.

Curia a respinsu obiecțiunea, că acusatul, după ce apărătorul său n'a fost ascultat din partea tribunalului, a fost eschis cu totul dela esercitarea dreptului de apărare, deoarece este diametral opus cu dispozițiunile §-lui 81 din procedura de presă, care pretinde neconșituitu ca acusatul să fiă de față. Paragraful acêta eschide cu totul substituiri.

Enunțarea principială cuprinsă în ordinațiunea dela 5 Iulie 1867, că fără acusat nu se pöte ține pertractare finală, încă exclude cu totul înlocuirea și reprezentarea prin altul; totu la acêta se referesc și § 41 din procedura de presă, care prescrie, că acusatul trebuie să stea față în față cu jurații, pentru ca aceștia să vadă fața și mișcările, care încă potü avé influență asupra cauzei. Töte acêstea dovedescu principiul prezenței imediate și excludu pe acela alu substituiri.

Obiecțiunea, că nu s'a conșituit apărătorului să legitimeze absența acusatului, stă în contradicere cu faptele, pentru că din arătarea tribunalului și din protocolul pertractării nu se vede, că apărătorul ar fi voit să legitimeze absența acusatului, ci că el a voit numai să-l apere, ceea ce judecătoria de presă n'a admis.

Este falsă aserțiunea, că jurații n'au

„Nu te pricepu.“
 „Nu vréi.“
 „Vréu, dér nu totdeuna...“
 „Nu, nu. Nu totdeuna și-se sfeclesce. *Iléna Sandului* te scie purta ca'n ițe. Nu și dá ea totdeuna gura pradă; și mai alesu acum, când cercă să i-te juri, că după ce te vei întörce, érăși o să vè iubiți.“

Vorbele *Mărinei* făcură să-i iesă lui *Florea* sângele'n obrazu, pentru ca mai târziu să se facă galbinu ca cêra.

Păpușoiul, fiindu pus la locul său, *Florea* adăpă boulenii, îi aduse în curte și intrându apoi în tindă se puse lângă vatra cu jărăticu, chipu ca și când ar fi friguros. *Lelea Séra*, mama lui, cum se obiönuia adesea, se apropiă de el, îi prinse mâna, îi neteçi përul și-lu sêrută ca pe unu copilașu. Căci de, era unicul fecioru la casă, la atăta avere, la atăta noroc. *Florea* nu dicea nimic, clipia numai din ochi și pe nevrate scăpă o lacrimă nevedută de mamă-sa.

„Ce-i cu tine, *Florea*? Nu dici nimic, tac ca pământul, parcă tu împărți sorții lumii?“

„Nu, mamă, nu dici nimic. Ce-aș mai și dice decâtu că așa e cu mine aci? Am ajunsu să fiu robul unei stăpâne fără milă.“

„Las'o focului jale și dragoste! Ea îți este stăpână, ei îi robesc tu? Las' că indată o să chiamăm pe fiica lui *Bulbuç* să-ți ia jalea, să-ți stempere dorul. Sciu eu léculu tău.“

Florea, pãrjolu de mânia, se uită la mamă-sa în ochi, zimbă amar și dise:

„Ce mai lécu scii să-mi aduci d-ta mamă, puneți-l'ai după cuptor!“ și mahnit eși.

Mărina îl întâmpină în pragu. In mână cu câte-va gâteje, ea'i atinse obrazii și i făcu semn s'o aștepte în pörtă. *Florea* o ascultă.

„Du-te și veți, *Iléna* ta am auditu că zace de mörte. Spunea mai înainte *Veta* lui *Pãrjolu*, că are dureri gröznice de cap și rosături la inimă. O fi pă-

titu ceva rău. Veți, decâtu nu cumva e o minciună. Mătușa nu trebuie să scie nimic. Eu am să tac, să tac și petrele și gura și ochii tăi, verișorule.“

Ședea cam departe *Iléna*. In capul satului *Popesc*, dincolo de përaul, ce curge dealătura satului într'o înfundătură de sălcii.

Lui *Florea* mai lungu i se părea gândul ca mersul. Elu trecea pe lângă holteii ce dau rötă în jurul fetelor, care eşiseră cu furca, nebagându în sémă pe nimeni, nici chiar pe *Vilucă*, bunul său prietinu. Fetele îl ochiau cu örecare mirare, ér feciorii se întrebau, decât este *Florea* lui *Popic* ori altu strein cu sémănu lui la mers și la statură.

Și astfel merse feciorul bogătului unu cuartu de ceas, până ce ajunse dincoace de përeu, în dreptul casei *Sandului*.

Sări *Florea* përaul. Doi câni începură să latre, dér îi sciu elu îmblânđi inte. Deschise pörtă și intră în curte. Pe-o ferestrică câte-va rațe de lumină

băteau în mijlocul curții. *Florea* se străcură până lângă colțul șurei și stătu acolo țepenu câteva minute. Nici o șoptă nu se audia din nici o parte. Numai përul povestia cu sălcii ce-și scuturau frunzele palide și-i le dedeau lui de moștenire.

„Să intru în casă, ori să iesu din curte? Să iesu, la ce dér am venit? Să intru, ce-o să mi-se întemple, pe cine voi găsi acolo? Ce-o să-și inchipuască badea *Sandu*, și ce o să vorbească satul și lumea de-orü audi de felul gândirilor și faptelor mele?... Dér dici ori ce va dice, *Iléna* mă-e dragă, npi ne-am îndrăgit și cine ce are cu dragostea noastră...? Așa se gândi *Florea* în sine și intră în casă.

In casă nu era nimeni. O luminare ardea pe mesă și un pisiu sta pe laviță ținendu de urtu singurătății. *Florea* zăpăcit își roti ochii odată în giuru și dându din umeri s'apucă să desmerde pisiul, să-i facă jocu cu fusul, ce sta pe mesă încărcat de tortu și de, să-și

Locu de villă de ocaziune.

O oră departe de Predeală, în imediată apropiere de Braşov, opt minute pe jos dela gară

ESTE DE VĚNDARE UNŪ LOCŪ DE VILLĂ LA NOU

în o coloniă de ville în o splendidă pădure de brađi, la o apă curgătoare şi sorgintă feruginoasă. A se adresa în Braşov la d-lu notaru publicu **Petru Nemeşu**, seu în Bucuresci la d-na **Sofia Dunca**, strada Piaţa Amsei Nru 3, seu la Pesta la d-na **Constantia de Dunca-Schiau**, 13. Grünbaumgasse.

Avisu d-lorū abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînnoirea prenumeraţiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postală şi numerii de pe fâşia sub care au primitu diarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū şi să arate şi posta ultimă.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonaţi, că mai avemū din anii trecuţi numerū pentru complectarea colecţiunilorū „Gazetei“, precum şi câteva întregi colecţiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administraţiune în casu de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învăţătorū la scōla conf. gr. cat. din Feldru, vicariatulū Rodna, cu unū salariu anualū de 160 fl. v. a., care se va primi în rate lunare anticipative din fondulū scōlei, se escrie concursu până în 11 Noemvrie a. c.

Doritorii de a ocupa acestū postū învăţătorescū vorū ave a susţerne suplicile lorū înainte de timpulū hotăritū la subsemnatulū senatū cu următoarele documente:

Testimoniu despre absolvirea cursului preparandialū, şi de calificatiune şi din limba maghiară, testimoniu de moralitate şi de serviţiū de până acum.

Dela senatulū scōlei conf. gr. cat.

Feldru, în 23 Octomvrie 1888.

Preşedinte:

Gregoriu Mureşianu,
parochū gr. cat.

1783—2

Notarū:

Petrea Neamţu,
învăţatorū.

Sosirea şi plecarea trenurilor şi postelorū în Braşov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Braşov la Pesta:

Trenulū de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sēra.
Trenulū mixtū Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineţa.

2. Dela Braşov la Bucuresci:

Trenulū acceleratū Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineţa.
Trenulū mixtū Nr. 318: 1 oră 55 minute după amēđi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Braşov:

Trenulū de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amēđi.
Trenulū mixtū Nr. 316: 9 ore 52 minute sēra.

Se deschide abonamentū pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū şi enciclopedicū-literarū — cu ilustraţiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerū câte de 2—3 cōle cu ilustraţiuni frumōse; şi publică articlii sociali, poesii, novele, schiţe, piese teatrale ş. a. — mai departe tracteză cestiuŃi literare şi sciŃtificē cu reflexiune la cerinţele vieţii practice; apoi petrece cu atēniune vieţa socială a Romānilorū de pretutindena, precum şi a celorlalte poporaţiuni din patriă şi strāinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieţii; şi preste totū nisuesce a întinde tuturorū individiilorū din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulū de prenumeraţiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia şi strāinătate 10 franci — lei, plătibili şi în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū şi literarū. — cu ilustraţiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broşuri lunare câte de 2½—3½ cōle; şi publică portretele şi biografiile arhierilorū şi preoţilorū mai distinşi, precum şi alte portrete şi ilustraţiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciŃţelorū teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, sērbătorī şi diverse ocaziuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice şi sciŃtificē-literari; şi în urmă totū soiulū de amēnunte şi sciri cu preferinţa celorū din sfera bisericescā, scolaricā şi literarā. — Preţulū de prenumeraţiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci — lei, plătibili şi în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanţii primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŢU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura şi următoarele cărţi din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice şi istorice maghiare privitoare la Romāni, înveritate şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Şincai. Preţulū 30 cr.

Renascerea limbii romānescē în vorbire şi scriere înveritată şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulū broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntāri bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntāri bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū aparute până acum — avēndū şi o notiţă istoricā la fiă-care sērbătorē, care arată timpulū introducerei, fazele prin carī a trecutū şi modul cum s'a stabilit respectiva sērbătorē. Preţulū e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.

Elū trebuie să se însōre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţu. Preţulū 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiţă

din emigrarea lui Dragoşu. Novelă istoricā naţională. Preţulū 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naratiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Preţulū 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulū 10 cr.

Hermanū şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinū Morariu. Preţulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Preţulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Preţulū 30 cr.

Petulantulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Şuluţu. Preţulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincēţiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Preţulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī şi violele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preţ. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosa seu Cloşca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulū 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii forte interesante şi amuzante. Preţulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante şi amuzante. Preţulū 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante şi amuzante. Preţulū 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū şi practicū pentru învăţământul intuitiv în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a învăţătorilorū şi a altorū bărbaţi de scōla, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Preţulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. în literatura noastră pedagogicā abia aflămū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsură în care este acesta, pentru aceea ilū şi recomandămū mai alesū directorilorū şi învăţătorilorū ca celorū în prima linia interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Preţulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru scōlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte şi instructiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulū 30.

Gramatica limbii romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Preţulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruţu, profesorū. Opū aprobatū şi din partea ministeriului de culte şi instructiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā forte bogatā a acestui op — cuprindēndū compositiuni de totū soiulū de acte obveniente în referinţele vieţii socialī — se pōte întrebuiŃa

cu multū folosū de cătră preoţi, învăţătorī şi alţi cărturarī romāni. Preţulū 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecţiune de vierşuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ş. a. Preţulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scōla poporală pentru învăţătorī şi preparandī. Broş. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Preţulū 80 cr.

Cele mai eftine cărţi de rugăciuni:

Mărgăritarū sufletului. Carte bogatā de rugăciuni şi cântări bisericesci forte frumōsū ilustratā. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciuni şi cântări bisericesci — frumōsū ilustratā, pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticicā de rugăciuni şi cântări pentru pruncii scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumōse. Preţulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născōtorēi de D-đeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Preţulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Preţulū unui esemplarū legatū şi speditū franco e 15 cr.